

Azokban a napokban.

Időpont: Karácsony I. ünnepe, 1955. december 25.

Alapige: Lukács 2,1-14.

És lőn azokban a napokban, Augustus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeirattassék. Ez az összeírás először akkor történt, mikor Sziában Czirénius volt a helytartó. Mennek vala azért mindenek, hogy beirattassanak, kiki a maga városába. Felméne pedig József is Galileából, Názáret városából Júdeába, a Dávid városába, mely Bethlehemnek nevezetik, mivelhogy a Dávid házából és háznépe közül való volt; Hogy beirattassék Máriával, a ki néki jegyeztetett feleségül, és várandós vala. És lőn, hogy mikor ott valának, betelének az ő szülésének napjai. És szülé az ő elsőszülött fiát; és bepólyálá őt, és helyhezteté őt a jászolba, mivelhogy nem vala nékik helyök a vendégfogadó háznál. Valának pedig pásztorok azon a vidéken, a kik künn a mezőn tanyáztak és vigyáztak éjszakán az ő nyájok mellett. És ímé az Úrnak angyala hozzájuk jöve, és az Úrnak dicsősége körülvevé őket: és nagy félelemmel megfélemlének. És monda az angyal nékik: Ne féljete, mert ímé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lészen: Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában. Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bepólyálva feküdni a jászolban. És hirtelenséggel jelenék az angyallal mennyei seregek sokasága, a kik az Istent dicsérik és ezt mondják vala: Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!

A jól ismert, csillaghímes, angyal-fényes s az emberi képzelettől még jobban felcicomázott karácsonyi történetből állítsuk ma szemünk elé a legszürkébb mondatot: „Azokban a napokban Augustus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeirattassék. Ez az összeírás először akkor történt, mikor Szíriában Cirénius volt a helytartó.” /1-2. v./

1. Ez a karácsonyi történetet kezdő két vers arra hívja fel a figyelmünket, hogy a váltság történeti esemény. Ez a két vers ugyanis egy történeti világhelyzetet rögzít le, amelyben Augustus volt a római császár és Cirénius a szíriai helytartó. Mi rendszerint figyelmetlenül átfutunk ezeken a verseken. Legfeljebb egy futó pillantásra méltatjuk, mint a levél olvasásakor a levél keltének megjelölését. Azt gondoljuk, hogy mi közünk nekünk Augustushoz és Ciréniusához, mikor a hatalmas császárnál és helytartójánál sokkal nagyobbról van itt szó: Jézus Krisztusról. Mit érdekel minket az, hogy milyen volt a világhelyzet Krisztus

születésekor? Az a fontos, hogy megszületett a mi váltságunkra. Pedig hát ha le van írva a bibliában ez a világhelyzet, nem azért van, mert Lukács, az evangélium írója, mint orvos, tudós pontossággal és aprólékossággal dolgozik és mindennek szorgalmasan végére jár /Luk. 1,3./, hanem azért, mert a Szentlélek szükségesnek tartotta ennek megörökítését a mi számunkra. Augustusra, Cirenusra és a világ-népszámlálásra is áll, hogy amelyek régen megíratk, a mi tanulságunkra íratk meg /Róma 15,4./ és hogy a teljes írás hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre. /II. Tim. 3,16./ Annál is inkább így kell néznünk erre a két versre, mert nem ez az egyetlen ilyen hely. Hogy csak egyre utaljunk: az Apostoli Hitvallásban is benne van annak a történeti helyzetnek a rögzítése, amelyben a váltság-történet, ezekben a szavakban: szenvedett Poncius Pilátus alatt. Hiába gúnyolódnak, vagy tréfálkoznak egyesek ezen, kérdezvén: Hogyan jut Pilátus a Credoba? Mindez nem változtat azon a tényen, hogy például a tanítványok nevei nincsenek benne a Hitvallásban, de Pilátus pogány helytartót minden vasárnap és ünnepen megemlegetjük az oltár előtt.

Mindez azért van, hogy emlékeztessen minket arra, hogy Jézus Krisztus nem a mondavilág hőse, karácsony nem szép népmese, a váltság nem költői álom, hanem történeti esemény, melynek valóságát a világtörténelem lapjain is ellen lehet őrizni. Így hallgatod-e te is a karácsonyi történetet?

2. A váltság azonban nemcsak egyszerű történeti esemény, hanem emlékezetes történeti esemény. Egy történeti esemény akkor válik emlékezetessé, ha túlnő a történés pillanatán. Vannak ugyanis olyan események, melyek csak átfutnak a történelmen, mint az égen a futó felhők. Jönnek és nyom nélkül eltűnnek. El is felejtik. Nincs miért észben tartani jelentéktelen epizódokat. Csak a döntő jelentőségű, maradandó hatású események maradnak meg az emberek emlékezetében. Közöttük is csak azokéban, kiket személyükben érint.

A bibliában is sok történeti esemény van megörökítve, de nem mindegyikről van pontosan megjelölve a földrajzi hely és a történeti időpont. Karácsonynál azonban megvan, mert karácsony maradandó hatású s reánk is vonatkozó, minket személyünkben érintő, tehát a mába is átnyúló emlékezetes történeti esemény. János apostol még az órájára is emlékezik annak az emlékezetes történeti eseménynek, mikor felismerte Jézusban Megváltóját. Meg is mondja, hogy körülbelül tíz óra volt akkor. /Ján. 1,40./ Pál apostol meg a helyét emlegeti folyton annak a hatalmas élménynek, melyben a damaszkuszi úton az élő Megváltóval találkozott, de azt is tudja, hogy déltájban volt. /Csel. 22,6./ Ma is vannak emberek, akik pontosan meg tudják mondani, hogy hol és mikor tértek meg, mert ezt az eseményt nem lehet

elfelejteni. Nem mindenki tudja ezt ilyen pontosan s ezért nem is lehet kétségbe vonni azt, hogy valóban megtért-e. Ha valaki például nem tudja megmondani, hogy hol és mikor született, az még nem bizonyíték amellet, hogy meg sem született. Nem a dátum ismerete bizonyítja, hogy megszületett, hanem az a tény, hogy él. Az újjászületés időpontjának nem tudása sem bizonyíték amellet, hogy valaki nem született újjá. Nem mindenkinek van olyan viharos megtérése, mint Saulnak, mikor Pállá lett, de minden újjászületett tudja, hogy él s ez az új élet a bizonyítéka annak, hogy újjászületett.

Úgy tekintesz-e te is a karácsonyi eseményre, mint aminek hatása túlnő a korán, elér a jelenig, s átnyúlik az örökkévalóságba is? S tudatában vagy-e annak, hogy mindez rád is tartozik? Néked is született ma Megtartó, ki az Úr Krisztus a Dávid városában. /11. v./

3. A karácsonyi történet bevezető szavai azt is világossá teszik előttünk, hogy a váltság a világtörténelem középpontja.

Palesztina Jézus születése idejében a római birodalom tartománya volt. Ennek császára pedig Augustus volt. Uralkodása az előző véres háborúk után a béke ideje volt. Ráért békealkotásokra. Ehhez azonban helyzetismeret és pénz kell. Egyiptomi okmányok is tanúskodnak arról, hogy Krisztus előtt a 10-9. esztendőben új adózási rendszer bevezetését rendelte el, s ennek előkészítésére nép- és vagyonszámlálást kellett tartani. Valószínű, hogy nem egyszerre történt a számlálás, hanem országoként s a palesztinai népszámlálás esett Krisztus születésének idejére, az összeírás eredményeképp jelentkező adóemelés pedig Cirenus ideje alatt következett be. Ez volt az első alkalom, mikor Isten népe egy idegen uralkodó rendelkezése alá került, még pedig adóztatás végett és teljesen egy csoportba vétetett a többi népekkel.

Izraelben isteni tilalom tiltotta a népszámlálást. Isten elleni lázadásnak tekintették. Sátáni gondolatot láttak benne, melyet Isten súlyos büntetése kísér. /I. Móz. 15,5.; II. Sám. 24,1-; I. Krón. 2,1-/ A kormányzati bölcsesség azért nem lakóhely szerint rendelte el a népszámlálást, amint az római szokás volt, hanem zsidó szokás szerint törzs és családi beosztás szerint. Ezért kell Józsefnek is Betlehembe mennie.

A császári parancsra az egész nagy birodalom megmozdul. Rómától Szíriáig szolgák hada sűrög-forog. Emberi látás szerint ennek a nagy megmozdulásnak egyik kicsiny mozzanata az is, hogy a Megváltó anyja Betlehembe megy, Augustus császár parancsa tehát az oka, hogy a Megtartó Betlehemben születik. A valóság azonban az, hogy Isten a váltságot a legapróbb részletekig kitervelte s ebben a tervben benne volt az is, hogy a Megtartónak Betlehemben kell születnie, amint azt Miquéás 5,2-ben írva is találjuk. Ennek az egész nagy

világmegmozdulásnak tehát azért kellett megtörténnie, hogy Istennek igaza legyen s ez az egész kicsiny, jelentéktelennek látszó esemény megtörténjék. A föld leghatalmasabb uralkodója kénytelen a legmélyebb, alacsonysorban született gyermeknek szolgálatára lenni. A császár, aki a fél világnak, vagy – amint a rómaiak büszkén mondták, – az akkor ismert egész világnak parancsolt, csak eszköz a váltságot munkáló Isten kezében. Azt tette, amit tennie kellett, ha közben azt gondolta is, hogy a saját gondolatait hajtja végre.

Minden, ami történik körültem, azért történik, hogy ezekben a napokban bennem is megszülethessék a Megváltó s nekem is legyen általa megtartatásom. Minden a váltságomért van. Ha megajándékoz az Úr, ajándékaival akar odaszeretni magához. Ha csapásokkal sújt, azokkal akar odakorbácsolni magához. Minden azért történik, hogy a karácsonyi történeti esemény az én életemben is valóságos esemény lehessen. Nem történeti emlék, hanem emlékezetes történeti esemény. Életednek lehet sok, megoldhatatlannak látszó „miért”-je, de mindegyikre ez a felelet: Minden a váltságomért van.

4. A karácsonyi történetben nem csak Augustus és Cirenus történeti alak, hanem történelmi alakok az angyalok is. Amit az angyalok tesznek, az arra figyelmeztet, hogy az igehirdetés lényege a váltság.

Ott a betlehemi mezőn folyik le az első keresztyén istentisztelet. Jézus Krisztusról, a Megváltóról szól az Úr angyalának prédikációja s róla énekel a mennyei seregek sokasága. A keresztyén igehirdetés lényege tehát a váltság történeti eseményéről szóló híradás, célja pedig az, hogy ez a váltság rajtam és bennem is megtörténjék. Minden evangélium-hirdetés és hallgatás mögött ott van a váltság szándéka. E mai ünnepi istentisztelet mögött is. Ezért hozott el Isten a templomba. Érted mozdul meg most minden, amint egykor a kis Betlehemben, rád figyelnek most az angyalok: Megszületik-e nálad Krisztus?

Azokban a napokban megszületett a világ Megváltója: Jézus Krisztus. A népszámlálásban már benne volt. Karácsonykor Betlehem lakossága eggyel megszorodott.

Ezen a napon megszületik-e benned a te Megváltódként Jézus Krisztus? Ezen az ünnepen megszorodik-e Isten országa polgárainak létszáma eggyel, veled? Bekerül-e ma egy új név az Élet könyvébe, a megváltottak seregébe, a tied? Ámen.